

Kwaliteitsoordeel Expertgroep toetsen PO

Zaaknummer:

Het betreft hier het kwaliteitsoordeel over de toets: Begrijpend Lezen 3.0 (groep 3 en 4) – Cito B.V.

I. Aanvraag en Proces

Op 6 januari 2016 werd de aanvraag ontvangen op het secretariaat van de onafhankelijke Expertgroep toetsen PO, hierna aangeduid als de Expertgroep. Op 8 januari 2016 werd door de Expertgroep vastgesteld dat de aanvraag de benodigde informatie bevatte.

Per brief werd dit door het secretariaat Expertgroep Toetsen PO op 10 februari 2016 aan de aanvrager gemeld.

De afzonderlijke initiële beoordelingen werden voor commentaar van de aanvrager op 19 februari 2016 opgestuurd naar de aanvrager.

Het commentaar van de aanvrager werd op 11 maart 2016 ontvangen en toegevoegd aan de voorliggende informatie voor de Expertgroep PO. Naar aanleiding van deze informatie zijn de initiële beoordelingen aangepast. De definitieve beoordelingen zijn op 24 maart 2016 naar de Expertgroep gestuurd.

Op 15 april 2016 kwam de Expertgroep PO in vergadering bijeen om de aanvraag en beoordelingen te bespreken. Hierbij kwamen zij tot het hier onderstaande kwaliteitsoordeel.

II Beoordeling

Bij de beoordeling van de toets beoordeelt de Expertgroep Toetsen PO of de toets voldoet aan de wettelijke vereisten, zoals omschreven in het Toetsbesluit, art 11, eerste lid en derde lid. Hierbij wordt een onderscheid tussen de Onderwijskundige & Organisatorische aspecten, en de Psychometrische aspecten van de toets. Voor de beoordeling van beide onderdelen doet de Expertgroep een beroep op externe deskundigen.

De onderwijskundige & organisatorische aspecten worden beoordeeld door externe onderwijskundige experts. De psychometrische aspecten worden beoordeeld door externe psychometrische experts.

Voor de beoordeling van de Onderwijskundige & Organisatorische en Psychometrische aspecten is een beoordelingskader ontwikkeld in samenwerking met de het Expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO) en de psychometrische experts. Het beoordelingskader is op grond van artikel 10 van genoemd instellingsbesluit op 16 november 2015 door de Expertgroep PO vastgesteld. De onderwijskundige/psychometrisch expert beoordeelt de voorgelegde toets aan de hand van dit kader en legt de bevindingen daarvan voor aan de Expertgroep. De Expertgroep heeft deze bevindingen meegewogen in haar finale afweging en daarbij ook de nadien door de aanvrager verstrekte aanvullende informatie betrokken. Dit heeft geleid tot een door de Expertgroep bijgesteld oordeel voortvloeiend uit de toepassing van het beoordelingskader op de aanvraag.

1. Begrijpend Lezen 3.0 groep 3

Begrijpend Lezen 3.0 groep 3 heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Lezen 3.0 groep 3 meet de vaardigheid van leerlingen in het begrijpen van geschreven teksten, met name zakelijke teksten en fictieve, narratieve en literaire teksten en hoe deze vaardigheid zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering van Begrijpend Lezen 3.0 groep 3 is een representatieve steekproef gebruikt. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie, zowel op schoolniveau als leerlingniveau.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, zeker wanneer gekeken wordt naar de beslissingen die met deze toets genomen worden.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat met de toets vastgesteld wordt hoe goed een leerling een geschreven tekst kan begrijpen en interpreteren. Er worden informatieve en betogende teksten gebruikt, de informatieve teksten zijn herkenbaar qua onderwerpen voor kinderen uit groep 3. De structuur van zowel de formele als informele teksten is helder. Het verhaalschema in de teksten is eenvoudig, de zinnen zijn kort, de teksten niet te lang en het woordgebruik concreet. Verder wordt er een duidelijke relatie gelegd met het Referentiekader. De opgaven en de vraagstelling zijn helder en eenduidig. De begripsvaliditeit van de toets wordt onderstreept door de aangedragen psychometrische evidentie.

De vaardigheid van de leerling wordt op twee verschillende manieren weergegeven. De gebruikte manieren zijn: Niveau I-V en Niveau A-E. Door de scores van de leerlingen af te zetten tegen eerder verkregen scores, kan de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt worden.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze leerkrachten met de ouders kunnen communiceren over de resultaten. Met name wordt daarbij gewezen op het leerlingrapport waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de docent gewezen op misverstanden die zich bij ouders kunnen voordoen bij de interpretatie van de niveau-indelingen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

2. Begrijpend Lezen 3.0 groep 4

Begrijpend Lezen 3.0 groep 4 heeft bij de beoordeling door de onderwijskundige/psychometrisch experts op alle onderdelen een voldoende ontvangen. De Expertgroep gaat mee in deze beoordeling en heeft geen verder commentaar op deze beoordeling.

Begrijpend Lezen 3.0 groep 4 meet de vaardigheid van leerlingen in het begrijpen van geschreven teksten, met name zakelijke teksten en fictieve, narratieve en literaire teksten en hoe deze vaardigheid zich in de loop van de jaren ontwikkelt.

Voor de normering van Begrijpend Lezen 3.0 groep 4 is een representatieve steekproef gebruikt. De gebruikte normgroepen zijn groot genoeg en representatief voor de doelpopulatie, zowel op schoolniveau als leerlingniveau.

De betrouwbaarheidsgegevens werden op correcte wijze berekend. Uit deze gegevens blijkt dat betrouwbaarheid van de toets voldoende is, zeker wanneer gekeken wordt naar de beslissingen die met deze toets genomen worden.

Met betrekking tot de validiteit wordt aangegeven dat met de toets vastgesteld wordt hoe goed een leerling een geschreven tekst kan begrijpen en interpreteren. Er worden informatieve en betogende teksten gebruikt, de informatieve teksten zijn herkenbaar qua onderwerpen voor kinderen uit groep 3. De structuur van zowel de formele als informele teksten is helder. Het verhaalschema in de teksten is eenvoudig, de zinnen zijn kort, de teksten niet te lang en het woordgebruik concreet. Verder wordt er een duidelijke relatie gelegd met het Referentiekader. De opgaven en de vraagstelling zijn helder en eenduidig. De begripsvaliditeit van de toets wordt onderstreept door de aangedragen psychometrische evidentie.

De vaardigheid van de leerling wordt op twee verschillende manieren weergegeven. De gebruikte manieren zijn: Niveau I-V en Niveau A-E. Door de scores van de leerlingen af te zetten tegen eerder verkregen scores, kan de ontwikkeling van de leerling inzichtelijk gemaakt worden.

De aanvrager heeft in de handleiding uitgebreid beschreven op welke wijze leerkrachten met de ouders kunnen communiceren over de resultaten. Met name wordt daarbij gewezen op het leerlingrapport waarin zowel het niveau van de leerling als de progressie van de leerling numeriek en grafisch gepresenteerd worden. Daarnaast wordt de docent gewezen op misverstanden die zich bij ouders kunnen voordoen bij de interpretatie van de niveau-indelingen. Ook moeten de docenten aan ouders het verschil tussen methode-onafhankelijke en methodegebonden toetsen duidelijk maken en de ouders erop wijzen dat de verschillende toetsen de leerling anders (kunnen) beoordelen.

Voor een uitgebreide bespreking van de hierboven genoemde kwaliteitsaspecten wordt verwezen naar de beoordeling van de externe deskundigen; deze vindt u als bijlage bij dit advies.

III. Oordeel

Hierin: de eindconclusie.

Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets **Begrijpend Lezen 3.0 groep 3** van voldoende kwaliteit is om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het systematisch meten van de leervorderingen van de leerlingen.

Alles overwegende en gezien de beoordelingen van de inhoudelijke deskundigen, oordeelt de Expertgroep dat de beoordeelde toets **Begrijpend Lezen 3.0 groep 4** van voldoende kwaliteit is om in het primair onderwijs te worden gebruikt voor het in kaart brengen van de leervorderingen van de leerlingen.

Het kwaliteitsoordeel is aldus vastgesteld te Utrecht, 15 april 2016.

De voorzitter,

Prof. Dr. C.P.M. van der Vleuten

Bijlagen:

- Beoordeling externe deskundigen toets Begrijpend Lezen 3.0 groep 3
- Beoordeling externe deskundigen toets Begrijpend Lezen 3.0 groep 4